

FNB SANDNES

Folkeaksjonen Nei Til Mer Bompenger

**Valgprogrammet
2019 – 2023**

FNB – For Norges Befolkning

- **FNB Sandnes er imot bomring, bymiljøpakker og GPS veipricing**
 - **Vi er imot eiendomsskatt**
- **Vi vil lytte til folket og la innbyggerne bestemme mer**

INNHALDSFORTEGNELSE

1. Bymiljø, Næring og Byutvikling

- Sosialt
- Sentrum
- Næringsutvikling

2. Helse

- Kjerneverdier
- Bruker involvering
- Sykehjem og Hjemmetjenester
- Andre tilbud
- E-Helse og Innovasjon

3. Innovasjon

4. Mangfold og Integrering

5. Kommunal Barnehage og Skole

- Barnehage
- Skole

6. Samferdsel

7. Kultur og Idrett

8. Generelle ting

- Strøm
- Alkohol
- Brunsneglene
- Plast og Forsøpling
- Vindmøller og Vindkraft

FNB SANDNES BYMILJØ, NÆRING OG BYUTVIKLING

SENTRUM

- FNB ønsker gratis parkering i Sandnes Sentrum. For at dette ikke skal kunne misbrukes ser vi for oss en tidsbegrenset løsning.
- Sykkelstaller og Park & Ride oppstillingsplasser strategisk plassert i utkanten av sentrum, både Nord, Sør, Øst og Vest i Sandnes.
- Sandnes kommune skal være varsomme med fravik på vedtatte byggehøyder, samt verne sterkt om våre grøntområder og vernede boliger i byen.
- FNB støtter planene om å åpne opp større deler av elven og skape en grønn lunge gjennom byen. Gjerne med forskjellige løsninger. Se til variablene mellom elven i Sandvedparken og elven ved Vågen vgs. Begge er attraktive på hver sin måte og kan skape et mangfold av muligheter.
- Man kan da feks etablere forskjellige næringsaktiviteter langs dette, som da blir et tiltak for å øke aktiviteten i sentrumskjernen.
- FNB ønsker å få ting til å skje i Sandnes som kan gjøre sentrum mer attraktivt for både innbyggere og turister. Vi mener at det ligger store muligheter tilknyttet turisme som ikke blir utnyttet. Eksempelvis sentrumsnær bobil parkering, slippe kunstnere til i det frie rom, se gjerne til fargegata i Stavanger og hvordan den trekker til seg av turisme.
- FNB vil ha torget tilbake med alle de muligheter som ligger der.

NÆRING

- FNB Sandnes ønsker å følge Kommuneplanen med utbyggings retning mot Sandnes Øst, men mener det bør legges bane før boligbygging startes. Dette vil gi muligheter for å bygge tett opp til kollektive akser og dermed kunne skape økt utnyttelse for kollektive alternativer for nyetablerere i området.
- FNB ønsker at det, for ettertiden, skal bygges barnehager, helsesentre, skoler og næringsbygg i bydelene. Når tjenester ikke lengre er sentralisert til kun sentrums kjernen, så kan det bli lettere for folk å tilrettelegge hverdagen sin bedre.
- Vi ønsker også en økt etablering av næringsområder i nær tilknytning til nye boligutbygginger.
- FNB Sandnes synes det er viktig å ha et godt samarbeid med alle kommuner i regionen for å bedre utbygginger både kollektivt, for næring og med boligplanlegging.

SOSIALT

- FNB Sandnes ønsker etablering av Helse- og velferds sentre i bydelene. Her skal man ha sykehjem, aldersboliger, barnehager og studenthjem i skjønn forening. Barn og unge får omgås med eldre, eldre får en høyere grad av aktivitet og studenter kan tilbys rimelige boalternativer mot bidrag tilbake i form av små hjelpetjenester. Dette er forsøk som er gjort andre steder, både nasjonalt og internasjonalt, med svært gode resultater og målinger på både trivsel og helse.
- FNB vil ha egen Demenslandsby i Sandnes. Levealderen øker og vi kan oppleve at flere får demensrelaterte utfordringer. En egen arena mener vi vil skape trygghet for mennesker som rammes av denne diagnosen. En vil også kunne effektivisere arbeidskapasitet for helsepersonell med å samle dette innenfor et lukket område.

NÆRINGSUTVIKLING

- FNB mener at hele kommunen bør satse på mer næringsutbygging i områder rundt byen og ikke bare på Forus. Dette vil være miljøforebyggende siden befolkningen kan arbeide nærmere der de bor og dermed ikke må reise så langt eller gjennom sentrum og ut på E39 for å komme seg på arbeid.
- Vi mener at det skal settes og følges retningslinjer for boligutbygginger med både grøntområder, skole- og barnehageutbygging, samt næringsområder med et visst antall tomter/områder/areal. Ved å arbeide nærmere hjemmet vil kommunen legge til rette for levering/henting i barnehage og skole før en drar til og fra arbeid, samt kortere reisetid. Dette vil også være et miljøfremmende tiltak i langtidsperspektiv.

FNB HELSE

KJERNEVERDIER

Verdighet, omsorg og respekt.

Pasientrollen har endret seg. Pasienter er mye mer informerte enn tidligere og har mye større mulighet for å være en involvert bruker og å påvirke systemet på en positiv måte.

Derfor bør en lage arenaer og plattformer for pasientens tilbakemeldinger og et system for å respondere seriøst på dette.

Pasienter, brukere, pårørende og ansatte skal være i sentrum.

Opplysning, råd og veiledning skal være lett tilgjengelig til alle tjenester.

BRUKER INVOLVERING

- FNB jobber for best mulig tjenester til befolkningen og vil at Sandnes kommune skal være den beste arbeidsgiveren.
- FNB vil sikre brukere og de ansattes rettigheter og ytringsfrihet, sørge for varslervern og rettsikkerhet i offentlig sektor. Vi skal ha gode tjenester i kommunen med høy kvalitet til alle.
- Arbeide for en kulturendring med økt åpenhet om feil og mangler i tjenestene.
- FNB arbeider for bedre organisasjons- og ledelsesprinsipper i offentlig sektor, som vil gi bedre tjenester. Vi vil sørge for at det satses skikkelig på forebygging, rehabilitering og habilitering i kommunen.
- Vi vil styrke den faglige kompetansen av helse og omsorgstjenestene. Fagfolk og ansatte gis større tillit og ansvar for å utøve faget sitt til beste for brukeren.
- Helhetlig planlegging for å rekruttere og beholde dyktige medarbeidere. For å holde på de ansatte gjelder det først og fremst å få dem til å trives på jobben ved å tilby gode, fleksible turnusordninger og konkurransedyktige betingelser.
- Forbedre individuelle helse- og omsorgstjenester for rus-avhengige og psykisk syke. Økt samhandling mellom tjenestene med brukerstyring og styrking av pårørende arbeid. Sikre tilsetting av medarbeidere med brukererfaring og styrke brukerperspektivet i tjenestene.
- Vi vil styrke og organisere arbeidet annerledes. Ved å sette sekretærer til sekretærarbeid og sykepleiere, fastleger og hjelpepleiere til sykepleieoppgaver, kan kommunen spare mye penger. Helse- og omsorgstjenesten må bruke ressursene sine bedre, og få fagpersonale ut i miljøet hvor faget tilhører. Vi må ha mindre byråkrati og administrasjon. Vi mener at unødvendig dokumentasjonskrav tar tid og ressurser fra brukerne. Dette er sløsing av ressurser og det er brukerne som betaler prisen for dette.
- FNB vil at det skal være åpenhet og innsyn i alle beslutninger.

SYKEHJEM OG HJEMMETJENESTER

- Det skal være flere sykehjemsplasser og styrket botilbud for eldre pleietrengende som ikke klarer seg i egen bolig. Det skal også legges til rette for at samboende par, hvor begge er syke, skal få bo sammen.
- FNB vil ha større fokus på ernæring blant eldre og styrke kulturtilbud og aktiviteter ved sykehjemmene.
- Styrke ordningen med omsorgslønn ved individuell vurdering, men samtidig sikre at eldre føler seg trygg på å bo i eget hjem så lenge de ønsker. Hjemmetjenesten skal være sikkerhetsnett i Sandnes Kommune og yte tjenester til hjemmeboende.
- FNB vil også sikre god kompetanse innen helse og eldreomsorg.
- Samhandling og kommunikasjon med sykehus er et område som har betydelig fokus. Hjemmetjenesten skal derfor legges til rette for kompetanseheving gjennom tiltak og kurs for de ansatte.

ANDRE TILBUD

- Sikre det allerede gode samarbeidet med Frisklivs Sentralen.
- Styrke jordmortjenesten.
- En større reell satsing på rehabilitering og habilitering. Øke tilgang til fysioterapeuter, ergoterapi og psykologtjenesten i kommunen. Psykisk syke, rusavhengige, kronikere og eldre bør ha et langt bedre tilbud. Vi mener også at det må etableres et lavterskeltilbud til barn og ungdom med psykiske utfordringer.
- Barnevernsbarn må sikres trygg og forsvarlig omsorg. Barnas behov må møtes med riktige og gode ressurser, med empati og etikk. Vi må ha et velfungerende og stødig barnevern. En storstilt investering og satsing på kvalitet og kompetanseheving. Det er viktig med nok kvalifisert personell. FNB ønsker å styrke og gi hjelp til foreldre/foresatte slik at de selv kan være gode omsorgspersoner for barna sine. Hvis denne type hjelp ikke er nok, eller at foreldrenes/foresattes utfordringer er for store, kan/må det være aktuelt å plassere barn utenfor hjemmet i en kortere eller lengre periode. FNB vil sikre bruken av Familieråd og gode løsninger for barnet i slekt og nettverk.
- FNB vil bedre tilbudet i skolehelsetjenesten og øke samarbeidet mellom helsesykepleier og psykiatrisk sykepleier.
- FNB vil ikke at offentlige tjenester skal ut på anbud.

E-HELSE OG INNOVASJON

- FNB ønsker å ta i bruk velferdsteknologi som gjør det mulig å greie seg bedre på egenhånd hjemme.
- Målet til FNB er å kunne leve et mest mulig selvstendig liv ut ifra egne forutsetninger og ønsker.

FNB INNOVASJON

- FNB Sandnes vil blåse liv i Sandnes Sentrum.
- Alle lokale partier snakker varmt om et aktivt sentrum, men i handling lages det så vanskelige og kostbare regelverk at det er tungt for mindre foretak å klare seg i sentrum. Både handel, men også spisesteder.
- FNB ønsker å gjøre det attraktivt for gründere å etablere seg i byen vår.
- Vi ønsker å jobbe for at Sentrum skal kunne bli en felles samlingsplass for gründere og nyetablerere.
- Vi vil ha kunstnere til byen. Aktiv kunst.
- Turister ønsker å få se den kunsten som lever. Pottemakerer, malere, skulptører, keramikere, levende kunst. Gatemusikanter og andre aktiviteter. Vi ønsker tilbake torget i Sandnes med frukt og grønnsaker og gjerne både antikviteter og bruktmarked. Noen kafebord og ei kanne kaffe eller te vil skape glede.
- Samle lag og foreninger til både nytte og glede.
- Bobilparkering nær til sentrum. La turistene få lov å komme til byen. Gå ut i byen, spise og overnatte til neste dag. Sandnes skal ønske turister velkommen helt inn i bykjernen. En må tørre å satse litt mer og det ville åpne muligheter for både serveringssteder og flere nisjebutikker til bobil entusiaster og turister.

FNB KULTUR OG IDRETT

- FNB vil at Idretts- og kulturaktiviteter skal være tilgjengelig for alle, unge som eldre. Alder og førlighet skal ikke være til hinder for deltakelse.
- Tilrettelegge for idrettslig utfoldelse og deltakelse innen musikk, kor, korps, teater og andre aktiviteter.
- Arbeide for at fritidsaktiviteter i størst mulig grad kan skje i innbyggernes egne lokalmiljø/bydeler. Dette krever utbygging/utbedring av flerbrukshaller, bydelshus, kunstgressbaner, ball- binger etc. Vi ønsker å sikre drift og vedlikehold av disse. Samtidig må skoler og kommunale bygg i større grad benyttes til slike formål.
- Ved etablering av nye bygg/anlegg og utbedring av eksisterende bygg/anlegg skal en sikre at flest mulig kan benytte fasilitetene. Investeringene skal holdes innenfor en nøktern kostnadsramme.
- Støtte frivillighetsarbeid gjennom et nært samarbeid mellom kommune og organisasjonsliv. Den gode dugnadsånden er helt avgjørende for å opprettholde et bredt og inkluderende fritidstilbud.
- Styrke Kulturskolen. Med sitt mangfoldige tilbud er skolen en integrert del av det totale fritidstilbudet.
- Støtte unge, lokale talenter og arrangement som har interesse for allmennheten.
- Støtte opp om den kulturelle skolesekken og den kulturelle spaserstokken.
- Vi ønsker en utstrakt grad av folke-avstemming hvor innbyggerne får større innflytelse.

FNB MANGFOLD OG INTEGRERING

FNB Sandnes vil

- Hvis Sandnes kommune kan gjennomføre det på en forsvarlig og god måte, skal vi fortsette å ta imot flyktninger.
- Styrke satsingen ved Sandnes Læringscenter, slik at alle må lære norsk og å få kunnskap om samfunnet vårt og vår kultur.
- Arbeide for å integrere innvandrere i arbeidslivet i et tett og godt samarbeid med lokalt næringsliv.
- At kommunen legger til rette for språkopplæring og arbeidspraksis.
- Stimulere til økt samarbeid mellom frivillige lag og organisasjoner og innvandrersentrene for å bedre integreringen av barn og unge med innvandrerbakgrunn.
- Det er viktig at folk skal kunne bevege seg så fritt som mulig. Samtidig er det nødvendig å regulere innvandringen av flere grunner, blant annet for å ivareta behovet for en god integrering av de som kommer.
- Stille krav og forventninger til at nye innvandrere bidrar i kommunen. Vi ønsker aktivitet for økonomisk bistand både for kvinner og menn. Vi ønsker krav om at hver enkelt tar ansvar for egen integrering og gjør seg bruk av de hjelpetiltak som kommunen har i forhold til språk og aktivitet.

FNB SAMFERDSEL

- **Overordnet for FNB Sandnes er vår motstand mot bomringer, bompenger og eiendomsskatt.**
- Vi sier også nei til at transport/næringsliv skal måtte betale for kollektive utbygginger.
- **FNB er sterkt imot GPS veipricing.**
- Vi ønsker å stoppe den videre utbyggingen av Bussway akkurat der den er nå. Sandnes har for mye å miste/tape og får altfor lite igjen for å være med videre i dette gigantiske pengesluket.
- Vi har, i dag, en enorm betongmur med jernbane som går rett igjennom byen vår og deler Sandnes sentrum i to. Med en Bussway i tillegg, så vil Sandnes sentrum bli stykket opp i to forskjellige deler. Vi tror dette vil gjøre det vanskelig for Handelsstanden og for innbyggernes mulighet til å bevege seg fritt og enkelt i bysentrum.
- FNB mener at det er Staten som, i all hovedsak, må ta kostnader for kollektive utbygginger. Viktigheten av å leve etter evne er også sterk hos oss. Har man ikke penger, så bruker man ikke penger. Videre mener vi at det burde være forbudt å ta ut overskudd fra driften av bomringer. Alt som har kommet inn av kroner i bom skal rett tilbake til veiene og ikke til eiere med aksjer i bom-selskapene. Ellers er veiutbygging betalt gjennom allerede eksisterende avgifter hvis bare disse inntektene blir forvaltet riktig og forsvarlig. Vi skal ikke måtte betale veiutbygging flere ganger gjennom mange forskjellige avgifter.
- Vi ønsker at gamle Ålgårdsbanen opparbeides til en flott tursti mellom Sandnes og Ålgård og at det tas høyde for å lage bane langs ny trasse E39 til Ålgård ved utbygging av ny 4 felts vei. Ålgårdsbanen er i en slik tilstand at den ikke kan benyttes til dagens standard. Naturen langs denne strekningen er imidlertid vakker og en flott tursti ville kommet mange til gode i både Sandnes og Gjesdal kommune.
- Det planlegges en stor rundkjøring på Sviland/E39. FNB mener at denne kan forenkles veldig mye og dermed også skåne atskillig mer av dyrket mark.
- FNB ønsker at skrinlagte planer om Monorail skal tas opp igjen til ny vurdering. Vi er også for å se på alle alternativer til billigere kollektivløsninger. Vi vil la innbyggerne få uttale seg.
- Vi mener at det bør lages gratis parkeringsplasser ved kollektive knutepunkt, Park&Ride anlegg og langt billigere kollektive takster vil medføre at flere automatisk velger kollektivt som alternativ. Dette er i seg selv et miljøfremmende tiltak som burde forsøkes ut i langt større grad.

- FNB ønsker ikke å se på bil som kun en skadelig faktor i samfunnet. Bil skaper også trivsel og frihet for folk. FNB vil ikke bli med i den opptrappende bil-forakten som dagens politikere er i ferd med å skape. I dag har vi biler som forurenser svært lite. Det gjelder el-bilen og de aller fleste nye biler som produseres.
- FNB ønsker lysregulering i krysset Elvegaten/Julie Egesgate. Vi vil også jobbe for en gangbro over Gravarsveien ved Maxi. Her kunne det med fordel også vært fjernet midtrabatt slik at biler kunne legge seg i to felt for å unngå kødannelse. Bilene gjør det allerede, men det ville gi større rom hvis midtrabatten var borte.
- FNB vil jobbe for mer liv i bydelene. Vi ønsker å styrke bydelene med kommunale tilbud. Bydels eldresenter, helsestasjon, boas, kulturaktiviteter etc. Vi vil ikke ha en sammenslåing av dagens bydeler.

Folkeaksjonen

NEI

til mer bompenger

FNB KOMMUNAL BARNEHAGE OG SKOLE

Sandnes Kommune skal være den beste arbeidsgiveren.

God trivsel bidrar til gode undervisnings- og læringsforhold. Å legge til rette for dette er en god investering, ikke bare for helse, men også læring. Barnehagene er en viktig arena i dette arbeidet.

BARNEHAGE

Barnehagene skal bidra til god helse, trivsel og gode holdninger for barn og ansatte. Leken er barnets viktigste aktivitet og arena for læring. Gjennom lek skapes også vennskap og nærhet til barn og voksne. Barnehagen er første byggesteinen i det norske utdanningssystemet. Sammen med foreldrene skal vi forberede barnet til å bli en aktiv deltaker i samfunnet.

- FNB vil sikre en bemannings- og pedagognorm for barnehagen. Vi vil ha god kompetanse for fremtidens barnehager og skoler.
- FNB vil innføre to årlige opptak til barnehage. Vi vil ha barnehagedekning for alle og sørge for fleksible åpningstider tilpasset familiens behov. Det er også viktig å tilrettelegge for å kunne ha søsken i samme barnehage.
- FNB mener at det bør legges til rette for kontinuerlig videreutdanning av ansatte og det er viktig å rekruttere nok pedagoger. Styrke samarbeid og utveksling av kompetanse og erfaring mellom barnehagene i kommunen, både offentlige og private.
- FNB ønsker å sikre tilsynet med barnehagene.
- Legge til rette for at foreldre skal kunne sette igjen sykkelvogn i barnehagen.

SKOLE

Vi tror at det å være skoleflink bare er en side av et menneske. Det finnes andre egenskaper som er viktige for å bli en reflektert og bidragsytende samfunnsborger. Skolen må ha elevenes behov i sentrum. Den skal være utfordrende for de faglig sterke elevene, og være praktisk tilrettelagt elever som har ekstra utfordringer og trenger oppfølging. Vi vil ha en trygg og inkluderende skole for alle. Å fremme positivt læringsmiljø og adferd skal bygge på den enkelte elev sitt ståsted. Det er et overordnet mål å skaffe nok kompetent personale der det trengs. Måling og belønning må tilpasses elevene. FNB ønsker også at det skal legges opp til et tettere/bedre samarbeid mellom skole og foreldre/foresatte.

- FNB har nulltoleranse for mobbing.
- Vi vil ha tilrettelegging for all leksehjelp i skoletiden for barnetrinnet og kvalifisert støtte til lekser i ungdomsskolen.
- FNB vil ha trygge og sikre skoleveier.
- Styrke skolehelsetjenesten og gi elevene all den kunnskap de trenger om misbruk av rus og sosiale medier/internett.

- FNB ønsker at elevene skal måtte øve på uenigheter, finne løsninger, inngå kompromiss, dialoger og normer for hvordan vi omgås.
- Vi vil ha bedre vedlikehold av skolene med høy bygningsmessig kvalitet og godt inneklima.
- FNB ønsker å stimulere innovasjon og kreativitet samt legge til rette for internasjonale samarbeidsprosjekter.
- For å gjøre elevene kreative og forstå samfunnet, må de få vite at yrkesfag er like viktig som høyskole/universitet.
- Legge til rette for lærersamarbeid på tvers og innad i den enkelte skole og sikre veiledningsordningen av nyutdannede lærere. En helhetlig planlegging for å beholde gode fagarbeidere. For å holde på de gode ansatte gjelder det først og fremst og få dem til å trives i jobben med gode arbeidsordninger.
- FNB Sandnes ønsker et tettere samarbeid på tvers av kommunegrensene slik at elever og foresatte får friheten til å selv bestemme skole.
Vi ønsker ikke at skolekretser skal deles opp og bestemmes av et så rigid system at det er til hinder og problemer for den enkelte familie.
Enhver bør ha tilbud om skolegang på den skolen som ligger nærmest hjemmet, men allikevel ha full mulighet til å kunne velge annet alternativ.
- FNB ønsker at våre innbyggere i større grad skal få bestemme over sine egne liv.

NEI
til mer bompenger

FNB GENERELLE TING

STRØM

- FNB mener at vi må selge mindre strøm ut av Norge og deretter kjøpe dyrt tilbake.
- FNB er imot Acer – avtalen.

ALKOHOL

- FNB ønsker at det skal etableres en mer liberal og ansvarlig alkoholpolitikk.
- Skjenkeløyver skal være lette og få – men også lette å miste. Dette vil gjøre det enklere for gründere å starte opp med nye utesteder, men også innebære store konsekvenser hvis ikke regelverk blir fulgt. Vi ønsker at skjenkebevilgingsløyvene skal utvides og at det skal etableres flere ambulerende løyver.

BRUNSNEGLENE

- FNB ønsker at Sandnes kommune skal ta et omfattende initiativ for å bekjempe brunsneglene. Det ble gjort et forsøk noen år tilbake, men det var for dårlig organisert og informert, så resultatet ble ikke optimalt. Forskning viser at brunsneglene spiser opp insekter, humlelyngel etc som igjen kan komme til å påvirke vår fauna og dyreliv. Brunsneglene rammer ikke bare hager og blomster, men vil kunne ramme både frukt og grønnsaker og hele avlinger. Hvis de får spre seg kan vi få store og alvorlige konsekvenser. Vi ønsker derfor en god organisering av en bekjempelse i regi av kommunen.

PLAST OG FORSØPLING

- FNB ønsker at Sandnes skal bli et prakteksempel i oppsamling av plast.
- Vi ønsker å forby hundeposer i plast. Disse finnes i bio-materiale og vi vil at vår kommune skal være en foregangskommune på dette.
- FNB vil ha tilbake bossdunker strategisk plassert i sentrum og tilknyttet turområder i kommunen.

VINDMØLLER OG VINDKRAFT

- FNB Sandnes er imot å bygge mer vindmøller. Det medfører for stor inngripen i norsk natur og gir Norge, som nasjon, for lite tilbake.